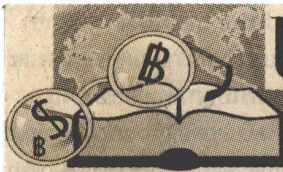

ก 4720

นานาสาระ:

อุตสาหกรรมยาของไทย

อุตสาหกรรมยาของไทยเติบโตอย่างต่อเนื่องตามการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรและการขยายตัวของธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพ ตลาดยาในประเทศไทยประกอบด้วยยาที่ผลิตเองในประเทศ และยานำเข้าจากต่างประเทศมูลค่ารวมกว่า 30,000 ล้านบาท ในจำนวนนี้ราวร้อยละ 40 เป็นยาคุณภาพสูงที่มีราคาแพง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นยานำเข้าจากต่างประเทศ ได้แก่ กลุ่มยาระบบทางเดินอาหาร กลุ่มยาเกี่ยวกับระบบโลหิต กลุ่มยารักษาโรคหัวใจ เป็นต้น

การผลิต

ผลิตภัณฑ์ยาที่ผลิตในประเทศไทยส่วนใหญ่ใช้เทคโนโลยีการผลิตไม่ซับซ้อนนัก และเป็นการผลิตตามสูตรยาของผู้ประกอบการเดิมที่ปัจจุบันหมดอายุการคุ้มครองตามกฎหมายสิทธิบัตรยาแล้ว ปัจจุบันการผลิตยาในประเทศไทยยังต้องพึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบเคมีภัณฑ์ซึ่งมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 80 ของต้นทุนการผลิตยาทั้งหมด โดยแหล่งนำเข้าสำคัญ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร เยอรมนี และจีน เป็นต้น โรงงานผลิตยาในไทยราวร้อยละ 85 เป็นโรงงานขนาดกลางและขนาดย่อมของผู้ประกอบการไทยที่เหลือร้อยละ 15 เป็นโรงงานขนาดใหญ่ของผู้ผลิตยาที่มีชื่อเสียงจากต่างประเทศที่เข้ามาใช้ประเทศไทยเป็นฐานการผลิต

การส่งออก

ผลิตภัณฑ์ยาที่ส่งออกของไทย (มีสัดส่วนราวร้อยละ 17 ของปริมาณยาที่ผลิตได้ทั้งหมด) มาจากบริษัทผู้ผลิตยาที่มีชื่อเสียงจากต่างประเทศ และการผลิตของผู้ประกอบการไทยที่เริ่มหันมาพัฒนาคุณภาพการผลิตเพื่อส่งออกมากขึ้น ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา การส่งออกผลิตภัณฑ์ยาของไทยขยายตัวในอัตราราวร้อยละ 20 ต่อปี โดยมีมูลค่าส่งออกกว่า 4,000 ล้านบาทในปี 2544 ตลาดส่งออกผลิตภัณฑ์ยาที่สำคัญของไทย ได้แก่ ประเทศในกลุ่มอาเซียน เช่น เวียดนาม กัมพูชา พม่า มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และลาว นอกจากนี้ยังได้ขยายไปยังตลาดส่งออกใหม่ๆ มากขึ้นเป็นลำดับ เช่น เบลเยียม สหราชอาณาจักร รวมทั้งสหรัฐอเมริกา ฮองกงและจีน

เนื่องจากยาเป็นสินค้าที่มีความสำคัญต่อชีวิตและสุขภาพของผู้บริโภคโดยตรง ดังนั้น ยาที่ส่งออกจึงต้องมีคุณภาพได้มาตรฐานเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้บริโภค ปัจจุบันมีผู้ผลิตยาในไทยจำนวน 140 รายที่ได้รับการรับรองตามมาตรฐาน GMP (Good Manufacturing Practice) ซึ่งเป็นมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับของนานาประเทศจัดทำขึ้นโดยสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาของสหรัฐฯ

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันการส่งออกผลิตภัณฑ์ยาของไทยยังต้องเผชิญกับอุปสรรคต่างๆ อาทิ

- ไทยยังต้องพึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบโดยเฉพาะเคมีภัณฑ์จากต่างประเทศในสัดส่วนที่สูง ทำให้ต้นทุนการผลิตมีความผันผวนตามราคาเคมีภัณฑ์ในตลาดโลกและค่าเงินเป็นสำคัญ
- ความเข้มงวดในการนำเข้าผลิตภัณฑ์ยาของประเทศผู้นำเข้าส่วนใหญ่ ซึ่งออกมาตรการใหม่ๆ มาบังคับใช้อยู่เสมอ
- ความล่าช้าของประเทศผู้นำเข้าในการอนุญาตให้ขึ้นทะเบียนยา ทำให้ผู้ผลิตและผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์ยาของไทยต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น
- ปัจจุบันประเทศคู่ค้าสำคัญของไทย เช่น มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม เริ่มหันมาผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์ยาแข่งขันกับไทย เนื่องจากประเทศเหล่านี้สามารถพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและมาตรฐานอุตสาหกรรมจนเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคได้มากขึ้นเป็นลำดับ

ภายใต้ภาวะการแข่งขันในตลาดส่งออกผลิตภัณฑ์ยาที่มีแนวโน้มรุนแรงขึ้น ผู้ผลิตและผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์ยาของไทยควรขยายการส่งออกไปยังตลาดใหม่ๆ โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนาที่ยังมีความต้องการผลิตภัณฑ์ยาอยู่อีกมาก นอกจากนี้ควรให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาให้มีคุณภาพดีตรงตามมาตรฐานสากลควบคู่ไปกับการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า โดยเฉพาะการเร่งพัฒนาการผลิตและส่งออกยาที่สกัดจากสมุนไพรธรรมชาติซึ่งไทยค่อนข้างได้เปรียบในด้านวัตถุดิบ ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้คาดว่าจะช่วยให้อุตสาหกรรมยาของไทยมีความแข็งแกร่งและเติบโตได้ต่อไปในระยะยาว